

รูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
Successful Model for the Management of Power Development Fund  
in the North Eastern Region

อารียา หุ่นวงศ์ษา<sup>1</sup>, ภักดี โพธิ์สิงห์<sup>2</sup>, ยุพาพร ยุภาศ<sup>3</sup>

Ariya Hoonwongsa<sup>1</sup>, Pakdee Phosing<sup>2</sup>, Yupaporn Yupas<sup>3</sup>

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

Email : isara\_eve@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อสร้างรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 530 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

---

<sup>1</sup> นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

<sup>1</sup> Doctor of Public Administration Students, Program in Public Administration, Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

<sup>2,3</sup> คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

<sup>2,3</sup> Faculty of Political Science and Public Administration Rajabhat Maha Sarakham Rajabhat University, Thailand.

\*ได้รับบทความ: 6 มีนาคม 2563; แก้ไขบทความ: 1 พฤษภาคม 2563; ตอรับการตีพิมพ์: 5 พฤษภาคม 2563

Received: March 6, 2020; Revised: May 1, 2020; Accepted: May 5, 2020

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ(EFA) ได้ตัวบ่งชี้ จำนวน 88 ตัวบ่งชี้ จาก 99 ตัวบ่งชี้ และได้ องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 16 องค์ประกอบ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(CFA) พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี จำนวน 4 องค์ประกอบ และ 16 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 เรียกว่า การกระจายอำนาจมีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 เรียกว่า การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน มีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 เรียกว่า การร่วมมือและเชื่อมโยงข้อมูล มีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 4 เรียกว่า การฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ 3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 พบว่า ตัวบ่งชี้ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ สามารถวัด องค์ประกอบของความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุกตัวบ่งชี้ วัดองค์ประกอบด้วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ จัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ จากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การกระจายอำนาจ 2) การฟื้นฟู ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และ 4) การร่วมมือและการเชื่อมโยงข้อมูล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.784, 0.773, 0.644 และ 0.548 ตามลำดับ มีดัชนีระดับความ สอดคล้องและเหมาะสมระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยมี ค่า  $\chi^2 = 3.479$ ,  $df = 3$ ,  $P\text{-Value} = 0.119$ ,  $CFI = 0.979$ ,  $TLI = 0.965$ ,  $RMSEA = 0.031$ ,  $SRMR = 0.011$ ,  $\chi^2/df = 1.159 < 2$  ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้างเท่ากับ 0.986

**คำสำคัญ :** 1. รูปแบบความสำเร็จ 2. การบริหารกองทุน 3. การพัฒนาไฟฟ้า

## ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to study the component and successful indicator/s of Power Development Fund in the North Eastern Region 2) to establishment of contingency of successful model on Power Development Fund in the North Eastern Region and 3) to evaluation on competent model of Power Development Fund in North Eastern Region. The sample consisted of 530 persons. The research instrument was a questionnaire and interview. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis.

The research results were found that: 1. The successful component in administration of Power Development Fund derived from the analysis of the Exploratory Factor Analysis: EFA which resulted out 88 indicators from 99 indicators whilst the result of the Exploratory Factor Analysis obtained were 16 indicators. 2) The outcome of the Confirmatory Factor Analysis: CFA has revealed 4 theory components and 16 indicators. The 1<sup>st</sup> Component known as authority distribution which revealed 4 components. The 2<sup>nd</sup> Component known as constructing the Community Development Plan which has 4 indicators. The 3<sup>rd</sup> Component known as Corporation and Data Exchange which has 4 indicators. The 4<sup>th</sup> Components known as the Natural and Environments Restoration which has 4 indicators. 3) The outcome of Secondary Confirmatory Factor Analysis has revealed 16 indicators which were able to measure the successful model of Power Development Fund in the North Eastern Region. Furthermore and by far recommendations are therefore proposed in this dissertation to expand the scope of every indicator which has significant statistic value at .01 level consist of 4 components which can be demonstrated known as Factor Loading accordingly as follow 1) Authority Distribution 2) Natural and Environment Restoration 3) Implementing Community Development Plan and 4) Corporation and Data Exchange which resulted in Factor Loading per as equivalent to 0.784, 0.773, 0.644 and 0.548 respectively. There are indicators of correlation and moderate comingle between models and visible data with the Construct Validity equivalent to  $\chi^2 = 3.479$ ,  $df = 3$ , P-Value = 0.119, CFI = 0.979, TLI = 0.965, RMSEA = 0.031, SRMR = 0.011,  $\chi^2/df = 1.159 < 2$  which were reconciled with all Rules set and Construct Reliability outcome per as 0.986.

**Keywords :** 1. Success Model 2. Fund Management 3. Electric Development

### 1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

จากแผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2541 นั้น ในสาขาลังงาน นอกจากจะได้กำหนดแนวทางการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า และก๊าซธรรมชาติแล้ว ยังได้กำหนดว่ามีความจำเป็นที่จะต้องวางกรอบการกำกับดูแลกิจการพลังงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเสมอภาคในการแข่งขัน โดยให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เป็นหน่วยงานอิสระกำกับดูแล สาขาลังงาน

เพื่อรับผิดชอบ ในการกำกับดูแลกิจการพลังงานในอนาคต ซึ่งต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1)เป็นทุนสนับสนุนให้มีการให้บริการไฟฟ้าไปยังท้องที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง (2)กระจายความเจริญไปสู่ท้องถื่น (3)พัฒนาชุมชนในท้องถื่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า (4)ส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยโดยคำนึงถึงความสะดวกของทรัพยากรธรรมชาติและสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน, กองทุนพัฒนาไฟฟ้า, 2558 : 1)

โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มีอำนาจหน้าที่เสนอ นโยบายการนำส่งเงินและการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าต่อคณะกรรมการ นโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เพื่อให้ กกพ. ซึ่งเป็นองค์กรกลางในการกำกับดูแลกิจการพลังงาน ใช้เป็นแนวทางในการออกระเบียบ หรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำส่งเงินและการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ให้สอดคล้องกับนโยบายของ กพช.ดังกล่าว ซึ่ง กกพ. ได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สกพ.) มีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่เป็นผู้รับเงินจ่ายเงิน เก็บรักษา และบริหารจัดการเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ตามระเบียบที่ กกพ.กำหนด โดยแยกออกจากงบประมาณของ สกพ. ซึ่งในทุกรอบปีงบประมาณสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ สกพ. และกองทุนพัฒนาไฟฟ้าว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด คุ่มค่า มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพียงใด (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน, กองทุนพัฒนาไฟฟ้า 2558 : 1) เนื่องจากเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในพื้นที่ประกาศมีความสำคัญต่อการพัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถื่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าซึ่งปัจจุบันชุมชนในพื้นที่ประกาศได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเงินกองทุนเป็นอย่างมากในขณะเดียวกันเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในแต่ละพื้นที่มีงบประมาณค่อนข้างจำกัดไม่สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงกับไม่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการของกองทุนรวมทั้งยังมีความต้องการของประชาชนหรือชุมชนที่อยู่นอกพื้นที่ประกาศซึ่งอาจได้ผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าอีกด้วย(สภาปฏิรูปแห่งชาติ, 2558: 2)

ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเป็นไปตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 การบริหารจัดการเงินทุน กกพ. ได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่บริหารงานกองทุนพัฒนาไฟฟ้าแต่ละกองทุนทั่วประเทศ ซึ่งองค์ประกอบด้วย ผู้แทนภาคประชาชน ผู้แทนภาครัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิโดยให้มีผู้แทนภาคประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการทั้งหมดและให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานทำหน้าที่เป็นเลขานุการกองทุนพัฒนาไฟฟ้าแล้ว จำนวน 49 กองทุน พลังงาน (เอกสารข้อมูล (fact sheet) กองทุนพัฒนาไฟฟ้า เพื่อการ

พัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน, 2556 : 10-12) เพื่อดำเนินงานของกองทุนในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องมีการประเมินสภาพการดำเนินงานและกำหนดแนวทางการพัฒนาของกองทุนขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพและพิจารณา ทบทวนปรับปรุงระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ให้มีความเหมาะสม รวมทั้งทบทวนปรับปรุงนโยบายและแนวทางในการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าตามมาตรา 97(3) เพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินโครงการชุมชนที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนเพิ่มขึ้นและสนับสนุนในการสร้าง ทักษะที่ดีในการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงไฟฟ้าต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการ พลังงาน, 2558 : 52)

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่อยากทราบถึง ระดับการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่ามีประเด็นใดบ้างที่ส่งผลต่อ รูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อสร้าง และยืนยันรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 เพื่อสร้างรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ใน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

## 3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบองค์ประกอบและตัวชี้วัดความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ได้ทราบความเหมาะสมของรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.3 สามารถนำข้อมูลผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพิ่มเติมและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารกองทุนพัฒนา ไฟฟ้าในภูมิภาคอื่นๆ ต่อไป

#### 4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Methodology) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะที่ 2 ศึกษาระดับความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1)วิเคราะห์ระดับตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนการพัฒนาไฟฟ้า 2)วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Structure Validity) และความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Structure Reliability) ระยะที่ 3 สร้างและประเมินรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1)คณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย (1)ผู้แทนภาคประชาชน (2)ผู้แทนภาครัฐ (3)ผู้แทนจากโรงไฟฟ้า (4)ผู้ทรงคุณวุฒิ 2)คณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า (คพรพ.) ประกอบด้วย (1)ผู้แทนภาครัฐ (2)ผู้แทนจากผู้ว่าราชการจังหวัดคัดเลือก (3) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน (4) ผู้แทน สกพ. (5)ผู้ทรงคุณวุฒิ 3)คณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า (คพรต.) ประกอบด้วย (1) คพรต. ภาคประชาชน (2) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (3) ผู้แทนสถานศึกษา(4)ประชาชน ที่ไม่ได้ถูกแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ/ข้าราชการ/พนักงาน/สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า (คพรต.) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1)คณะกรรมการกองทุน 2)คณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า (คพรพ.) 3)คณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าตำบล (คพรต.) (สำหรับตัวแทนภาคประชาชนต้องอยู่ในพื้นที่ที่พัฒนาของกองทุนไฟฟ้าในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในรัศมี 5 กิโลเมตร) 4)ข้าราชการครู พนักงาน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนที่ไม่ได้ถูกแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในพื้นที่โรงไฟฟ้า (คพรพ.) ในรัศมี 5 กิโลเมตร การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploration Factor Analysis : EFA) และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 530 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด(5) เหมาะสมมาก(4) เหมาะสมปานกลาง(3) เหมาะสมน้อย(2) และเหมาะสมน้อยที่สุด(1) ตามลำดับ โดยมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้ 1)กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม ตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนไฟฟ้า 2)ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดแผนพัฒนากองทุนไฟฟ้า 3)วิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนไฟฟ้า 4)กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย โดยให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด 5)สร้างแบบสอบถาม โดยเขียนข้อความให้ครอบคลุมตามโครงสร้างของ

นิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม ตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนไฟฟ้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 103 ข้อ มี 5 ระดับ คือเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด 6) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกองทุนไฟฟ้าด้านการวิจัย และด้านภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อคำถามแต่ละข้อสร้างได้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดเนื้อหาที่ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดเนื้อหาที่ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่วัดเนื้อหาที่ แล้วนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่า IOC ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด 7) นำแบบสอบถามจากข้อ 6 ไปทดลองสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.265-0.474 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.897

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่ออนุญาตและชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย 2) ประสานขอความร่วมมือจากคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเขต 4,5 และ 6 3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีส่วนตัวและทางไปรษณีย์ตามจำนวน 580 คน (ใช้วีเคราะห์จำนวน 530 คน) 4) ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา โดยตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำมากำหนดรหัสคำตอบเพื่อทำการวิเคราะห์ประมวลผลสืบไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 2) การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient- $\alpha$ ) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 3) การวิเคราะห์อำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (Discrimination Validity) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนร้อยละข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 4) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 67-71) 5) การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้หรือไม่ ด้วยค่าทดสอบสถิติ Bartlett's Test of Sphericity ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy : KMO) ต้องมีค่ามากกว่า 0.50 (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2554 : 105) โดยการวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 6) การตรวจสอบการคัดสรรตัวแปรหรือตัวบ่งชี้และจัดกลุ่มของส่วนประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 7) การตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis

: CFA) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง(Construct Validity) และความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : CR) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 8)เกณฑ์การตรวจสอบของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis :EFA) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA)

## 5. ผลการวิจัย

5.1 องค์ประกอบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ได้ตัวบ่งชี้ จำนวน 88 ตัวบ่งชี้ จาก 99 ตัวบ่งชี้ และได้องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 16 องค์ประกอบ

5.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี จำนวน 4 องค์ประกอบ และ 16 ตัวบ่งชี้ คือองค์ประกอบที่ 1 เรียกว่า การกระจายอำนาจ และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1)การบริหารจัดการสู่ชุมชน 2)การจัดตั้งคณะกรรมการ 3)ระเบียบและข้อกฎหมาย และ 4)การประชาคมองค์ประกอบที่ 2 เรียกว่า การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและมีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1)การพัฒนาคุณภาพชีวิต 2)การพัฒนาการศึกษา วัฒนธรรม 3)การพัฒนา ศักยภาพชุมชน และ 4)การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนองค์ประกอบที่ 3 เรียกว่า การร่วมมือและเชื่อมโยง ข้อมูล และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1)การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2)การร่วมมือกับภาคี 3)การมี เป้าหมายเดียวกัน และ 4) การได้รับมอบหมายงานองค์ประกอบที่ 4 เรียกว่า การฟื้นฟูธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และมีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1)การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร 2)การใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัด 3)การฟื้นฟูธรรมชาติ และ 4)การให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirmatory Factor Analysis) พบว่า ตัวบ่งชี้ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ สามารถวัดองค์ประกอบของความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุกตัวบ่งชี้วัดองค์ประกอบด้วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ จัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading) จากมากไปน้อย ดังนี้ 1)การกระจายอำนาจ 2)การฟื้นฟูธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 3)การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และ 4)การร่วมมือและการเชื่อมโยงข้อมูล มีค่า น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.784, 0.773, 0.644 และ 0.548 ตามลำดับ มีดัชนีระดับความ สอดคล้องและเหมาะสมระหว่างโมเดล (Model) กับข้อมูล เชิงประจักษ์ โดยมีความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง(Construct Validity) โดยมีค่า  $\chi^2 = 3.479$ ,  $df = 3$ ,  $P\text{-Value} = 0.119$ ,  $CFI = 0.979$ ,  $TLI = 0.965$ ,  $RMSEA = 0.031$ ,  $SRMR = 0.011$ ,  $\chi^2/df = 1.159 < 2$  ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และ ความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) เท่ากับ 0.986



5.4 ผลการสร้างและประเมินรูปแบบ (Model) ความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย PDSA-Model (Plan-Do-Study-Act) ซึ่งเป็นโมเดลในการพัฒนาองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ และโมเดลหลักนี้มี 3P-Model เป็นกรอบแนวทางพัฒนา ได้แก่ Purpose-Process-Performance และมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ 16 ตัวบ่งชี้ โดยประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลปรากฏว่า รูปแบบ (Model) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ด้าน คือ 1)ความสมเหตุสมผล(Reasonable) 2)ความเป็นไปได้(Possibility) 3)การนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ (Application) 4)ความยั่งยืน(Sustainability) 5)ความมีประสิทธิภาพ(Effectiveness) 6)การถ่ายทอดส่งต่อเนื่องได้ (Transportation) และ 7)ผลกระทบ(Impact)

## 6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 จากผลการศึกษาตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ(Exploratory Factor Analysis) เป็นเทคนิคที่ใช้ศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ หรือตัวบ่งชี้หลายๆ ตัว แล้วจัดกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ (ตัวบ่งชี้) ที่มีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกัน แล้วเรียกว่าองค์ประกอบหรือปัจจัย จึงถือว่าองค์ประกอบที่สร้างขึ้นเป็นตัวแปรใหม่ จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็น “เทคนิคในการลดจำนวนตัวแปร” (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2562 : 39 - 40) ซึ่งได้ตัวบ่งชี้จำนวน 88 ตัวบ่งชี้ จาก 99 ตัวบ่งชี้ และได้องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 16 องค์ประกอบ จากนั้นจะนำ 16 องค์ประกอบไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (ปัจจัย) เชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) และเรียกองค์ประกอบทั้ง 16 องค์ประกอบว่า “ตัวบ่งชี้” (Indices)

6.2 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Secondary Confirmatory Factor Analysis) พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารกองทุนไฟฟ้าทั้ง 4 องค์ประกอบ (ปัจจัย) เรียงจากน้ำหนักมากไปน้อย คือ 1)การกระจายอำนาจ 2)การฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3)การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และ 4)การร่วมมือและการเชื่อมโยงข้อมูล ซึ่งมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Diamantopoulos & Siguaw, 2000 : 88) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ได้พัฒนามาจาก “ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Study)” (นงนภัส คู่ขวัญ เทียงกมล, 2562 : 1) และข้อมูลที่ได้มาได้นำมาสร้างมโนทัศน์หรือแนวคิด (Concept) โดยเชื่อมโยงจากแนวคิดต่างๆ ให้ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎี (นภาพร หะวานนท์ และคณะ, 2550 : 11 - 13) และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง(Construct Validity) และความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) และได้รับการตรวจสอบ(Verify) โดยการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ในเชิงระบบ

6.3 จากผลการสร้างและประเมินรูปแบบความสำเร็จการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ผู้วิจัยได้บูรณาการ(Integration) จากทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) PDSA-Model 3P-Model (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2550 : 225) และทฤษฎีการประเมินของ Stufflebeam&Shinkfield (2007 : 239) ได้แก่ P-EST Model รูปแบบ (Model) ความสำเร็จการบริหารดังกล่าวประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ และ 16 ตัวบ่งชี้ นอกจากนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้เพิ่มเติมแนวคิดในแต่ละองค์ประกอบที่จะต้องพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ จุดเน้นขององค์กร ความต้องการของชุมชน และข้อกำหนดวิชาชีพของชุมชน องค์ประกอบที่ 2 คือ การวางแผน การออกแบบ การปฏิบัติการ การพัฒนาระบบงานและการบริหารองค์กร องค์ประกอบที่ 3 คือ การเรียนรู้ชุมชน การสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน และการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชน องค์ประกอบที่ 4 คือ สรุปผลว่าควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างไร และเตรียมแผนสำหรับตรวจสอบในรอบต่อไป

## 7. ข้อเสนอแนะ

### 7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารกองทุนพัฒนาไฟฟ้าโดยใช้หลักการสำคัญในการบริหารเงินกองทุนพัฒนา ประกอบด้วย 6 หลักดังนี้ 1)การกระจายอำนาจการบริหารสู่ชุมชน 2)ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน 3)ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ 4)ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลการเรียนรู้และการบริหารจัดการ 5)การชดเชยเพื่อเยียวยาให้ผู้ได้รับผลกระทบ 6)ส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

### 7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 การพัฒนาเพิ่มเติมที่ต้องมีองค์ประกอบดังนี้ 1)จุดเน้นขององค์กร ความต้องการของชุมชนและข้อกำหนดวิชาชีพของชุมชน 2)การวางแผน การออกแบบ การปฏิบัติการ การพัฒนาระบบงานและการบริหารขององค์กร 3)การเรียนรู้ชุมชน การสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนและการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชน 4)สรุปผลว่าควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างไรและเตรียมแผนตรวจสอบในรอบต่อไป

### 7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเชิงลึกโดยอาศัยรูปแบบ(Model) ที่ได้พัฒนาขึ้น

7.3.2 ควรทำการวิจัยของแต่ละตัวบ่งชี้ทั้ง 2 องค์ประกอบ

## 8. เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2554). **หลักสถิติ**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- \_\_\_\_\_. (2562). **การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS FOR WINDOWS**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนภัส คู่ขวัญญู เทียงกมล. (2562). **การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร หะวานนท์ และคณะ. (2550). **ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). **นโยบายสาธารณะ**. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.
- สภาพัฒน์แห่งชาติ. (2558). บันทึกการประชุมสภาพัฒน์แห่งชาติ ครั้งที่ 67/2558. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2558. จาก [http://library2.parliament.go.th/giventake/content\\_nrc2557/m090658.pdf](http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrc2557/m090658.pdf)
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน. (2556). **ประกาศกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2555**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน.(2558). **รายงานประจำปี 2557 คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานและสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน.
- Diamantopoulos, A. & Siguaw, J. A.. (2000). **Introduction to LISREL: A guide for the uninitiated**. London : SAGE Publications, Inc.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E., (2010). **Multivariate data analysis: A global perspectives**. Upper Saddle River, NJ : Pearson Education, International.
- Kim, Jae-On, & Mueller, Charles W. (1978). **Factor analysis: Statistical method and practical issues**. In Sage University paper series on quantitative applications in the social sciences, Series No. 07-014. Beverly Hills, CA : SAGE Publications.
- Stufflebeam and Shinkfield. (2007). **Evaluation Theory, Models and Applications**. San Francisco : John Wilwy.

## 9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากการได้รับการแนะนำให้คำปรึกษาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง พร้อมกันนี้ ขอขอบคุณท่าน ศุภชัย ลีเขาสูง นายอำเภออำเภอน้ำพอง รองประธานคณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า(คพรฟ.) ในการสนับสนุนข้อมูล รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง ที่ช่วยแนะนำเสนอในการจัดเรียงข้อมูลให้ครบถ้วนและ ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้ สนับสนุนข้อมูลในการทำวิจัย เป็นอย่างดี

สุดท้ายขอขอบพระคุณคณะกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า (คพรฟ.) กองทุนน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่สนับสนุน ให้ความคิดเห็น และให้ข้อมูลในการจัดทำวิจัยฉบับนี้